

Ekspertsko viđenje uticaja klimatskih promena bez adekvatne pažnje ključnih aktera u Kraljevu

Udruženje inženjera i tehničara „Dobrivoje Božić “ iz Kraljeva organizovalo je, juče, u saradnji sa Regionalnom privrednom komorom Kraljevo zanimljivu tribinu “Pravci istraživanja klime i preventivne mere za ublažavanje negativnih posledica narednim decenijama” na kojoj je govorilo nekoliko naših eminentnih stručnjaka iz različitih oblasti, okupljenih u beogradskom udruženju Milutin Milanković, od koji se jedan broj njih, prisutnima, od kojih su većinu činili studenti Fakulteta za mašinstvo i građevinarstvo iz Kraljeva, obratio putem video linka.

Predaja publikacija udruženja Milutin Milanković za RP Kraljevo

Pre svih izlaganja učesnicima je pušten dokumentarni film RTS-a o našem

naučniku Milutinu Milankoviću ,koji je bio prvi čovek u svetskoj nauci koji je upotrebio termin klimatske promene, jer se on , kao vrstan matematičar, bavio izučavanjem zakonomernosti u klimatskim promenama-prirodnim varijacijama, na planeti Zemlji tokom njenog postojanja, koje su u direktnoj vezi sa promenama koje se dešavaju na Suncu i sa energijom sunca, izrekavši, pre jednog veka, proročko upozorenje o mogućim burnim klimatskim promenama zbog povećanog korišćenja fosilnih goriva kao dominantnog energenta. Milanković je 1920. godine, u Parizu, objavio svoje kapitalno delo “Matematička teorija toplotnih pojava izazvanih sunčevim zračenjem”

Već prvi govornik, magistar Slavko Maksimović, meteorolog, dugogodišnji direktor Saveznog hidrometeorološkog zavoda i šef jugoslavenske delegacije na konferenciji o klimatskim promenama u Kjotu 1995. godine je ukazao na činjenicu da su stručnjaci iz ondašnje Jugoslavije , nekadašnje zajedničke države, bili u toku sa svim naučnim dostignućima o naglim promenama u sistemu klime uzrokovanim naglim porastom ljudske populacije na Zemlji i ubrzanom ekonomskom razvoju zasnovanom na nesputanom korišćenju fosilnih goriva. Maksimović je tu svoju tezu potkrepio podatkom da su naši stručnjaci počeli sa intenzivnim praćenjem i proučavanjem ovog fenomena još od prvog, međunarodnog naučnog skupa o klimatskim promenama održanom 1975. godine u Filahu u Austriji. Po njemu ,velike svetske ekonomske sile koje su zarad sopstvenog razvoja maksimalno (is)koristile svoje prirodne resurse, pa i fosilna goriva, su najviše doprinele ubrzanim klimatskim promenama ,ali koje žele da kroz složene, međunarodne,višedeceniske razgovore čiji su primarni ishod brojne, slabo primenljive deklaracije, teret i troškove borbe za usporavanje klimatskih promena prenesu ,u ne baš pravednoj srazmeri, i na slabije ekonomski razvijene zemlje utičući, i na taj način, na njihov razvoj.Takva nastojanja su ,zbog otpora velikog broja zemalja u razvoju delimično ublažena Kjoto protokolima donetim 1997. godine koji se tiču modaliteta sprovođenja Okvirne konvencija Ujedinjenih nacija o klimatskim promenama iz 1992.godine. Protokol obavezuje industrijalizovane zemlje da stabilizuju emisije gasova sa efektom staklene bašte na osnovu načela iz Konvencije. Srbija je ratifikovala Kjoto protokol u januaru 2008. godine.

Učesnicma skupa se potom video linkom obratio Prof. dr Vladimir Đurđević je vanredni profesor i istraživač na Fizičkom fakultetu, Institut za meteorologiju. Prof. Đurđević je jedan od vodećih srpskih klimatologa. Pored naučnih istraživanja i publikacija u najprestižnijim naučnim časopisima, Đurđević je poznat po svom aktivnom angažmanu u podizanju svesti javnosti o opasnostima klimatskih promena. Njegova inspirativna prezentacija obilovala je nizom najnoviji egzaktnih podataka o klimatskim promenama i njihovim posledicama na teritoriji Srbije sa ukazivanjem na značaj sprovođenja seta mera mitigacije, tj dobrovoljnih mera usmerenih na ublažavanje klimatskih promena ,kao i mera adaptacije na klimatske promene koje moraju da budu sprovedene na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou.

Na isti način, video linkom, svoje prezentacije imali su i profesor Čedo Maksimović jedan je od vodećih svetskih stručnjaka za oblast Urbanih voda, osnivač je i rukovodilac Istraživačke grupe za Urbane Vode na Imperial Koledžu u Londonu i koordinator projekta EU „ Plavo zeleni san „, kao i Mr Milutin Stefanović, predsednik Udruženja Bujičara Srbije i direktor Zavoda za zaštitu od bujica i erozije u Institutu za vodoprivredu „Jaroslav Černi“.

O uticaju klimatskih promena na podzemne vodne resurse, posebno prognozama njihovog ponašanja u različitim scenarijima promena do kraja 21 veka učesnicima skupa u Kraljevu je govorio prof. Zoran Stevanović, redovni profesor u penziji, jedan od vodećih svetskih naučnika u oblasti hidrogeologije karsta-krečnjačkih predela, koje je kod nas prvi proučavao Jovan Cvijić utemeljivača savremene nauke o karstu, kako u Srbiji tako i u svetskim razmerama, ukazujući na značaj takvih predela za vodosnabdevanje ljudi posebno u urbanim sredinama.

Recimo na kraju da naučni kredibilitet jučerašnjih aktera tribine održane u Regionalnoj privrednoj komori Kraljevo, njihovo viđenje aktuelnog problema klimatskih promena ubrzanih ljudskim ponašanjima zaslužuje mnogo više pažnje, pre svega od donosilaca odluka u javnom i privrednom sektoru, a čije odsustvo je bilo više nego vidljivo na jučerašnjem skupu.